

Kürtaj: Ahlâkî Bir Bataklık*

Wendy McElroy

Araştırmacı | The Independent Institute, Kanada

Çeviren: Ayşe Kaya Fırat

liberal düşünce, Yıl 17, Sayı 67, Yaz 2012, s. 7-9

Kürtaj. Sözcüğün tek başına kendisi medenî bir iletişimin odayı terketmesine sebep olur. Bu durum, büyük ölçüde, pro-choice (tercih yanlısı) ve pro-life (hayat yanlısı) kanatların argüman öne sürmek yerine ithamlarda bulunmayı seçen aşırı uçlardaki savunucuları ile tanımlanmalarından kaynaklanır.

Çizginin iki yanındaki daha mâkûl ses ve görüşlere yeterince ilgi gösterilmez.

Örneğin, pro-life'in ateşli savunucuları, tecavüz ya da reşit olmayan bir çocuk ile ensest ilişki sonucu gerçekleşen kimi kürtajlarla diğerleri arasında ayırım yapmakta isteksiz görünürler. Yakın geçmişte yaşanan, hâmileliğinin beşinci ayında bebeğinin bir dizi sakatlık yüzünden ölü doğacağını öğrenen kadının durumu, onlar için istisna teşkil etmez.

Diğer taraftan, pro-choice'un feminizm yanlısı radikal taraftarları tutarlı olmayan duruşlar sergilemekte ısrar eder. Hâmile kadının sorgulanamaz bir kürtaj hakkı olduğunu iddia ederler. Peki, eğer biyolojik babanın kadının tercihi konusunda hiçbir söz hakkı yoksa, babaya nafaka benzeri kanunî yükümlülükler dayatmak mâkûl mudur? Mutlak hukukî yükümlülükler kendilerine ilişkin birtakım hukukî haklardan soyutlanabilir mi?

* *Abortion: A Moral Quagmire* <http://www.independent.org/newsroom/article.asp?id=422> (Erişim tarihi: 11.07.2012)

Kürtaj diyalogunda ilerleme kaydetme yönündeki yegâne ümit, tartışmaya dâhil edilmeyen ‘orta yol’ savunucularının, tecavüzcüsünün bebeğini taşımaya zorlanan genç kızın durumunda bir yanlışlık olduğunu gören ortalama insanların sesindedir.

Kürtaj hakkındaki her yorum, yazarın tarafını ortaya koyan bir beyanat içermelidir. Ben pro-choice fikrinin giderek büyüyen ‘orta yol’ akımını temsil ediyorum. Her insanın kanunen, kendi derisi altındaki her şeyi, tıbbî açıdan kontrol edebilme hakkı olduğuna inanıyorum. Fakat insanların kanunen hakları olan birçok şey, bana net bir biçimde yanlış geliyor: Eşini aldatmak, arkadaşına yalan söylemek, sokakta yaralı bir insanın yanından geçip gitmek, ve benzeri gibi. Kimi kürtaj biçimleri de bu kategoride. Ahlâkî açıdan bu konudaki şüphelerim o derece arttı ki, ilk üç aylık dönemi geçirdikten sonra kürtaj olamadım; bu süreyi geçirmiş ve kürtaj olmayı düşünen dostlarımı da vazgeçirmeye çabalarım.

Kısmî-doğum kürtajı (gelişmiş cenin üzerinde uygulanan geç dönem kürtaj) birçok pro-choice taraftarını ahlâkî bir kargaşaya sürükledi. Ben geç dönem kürtaj fotoğraflarına -ceninin eğilip bükülmüş hatlarına, oluşumunu tamamlamış minik ellere, parçalanmış uzuvlara- midem bulanmadan bakmayı imkânsız buluyorum. Bu reaksiyon, mutlak kürtaj hakkını savunma konusunda beni başarısızlığa itiyor. “Kadının vücudu, kadının hakkı” prensibine sâdik kalmakla birlikte, böyle yapmakla kendimden her zaman hoşnut olduğumu söyleyemem.

Diğer feministlerin ahlâkî çekincelerimi ifade etmemem hususunda beni kaç defa uyardıklarını hatırlamak güç. Genel düşünüş tarzı “Kürtaj dayanışmayı gerektirir” yönünde. Bu türden sesler pro-choice görüşüne, kliniklere giren kadınları tâciz eden kürtaj karşıtı fanatiklerin, pro-life görüşüne verdikleri zarar kadar zarar veriyor.

Her iki taraftaki fanatikler, kınanması gereken ve hilekar taktikler kullanıyor. Kürtaj üzerine açık yürekli bir diyalog, tartışma platformunu yeni baştan inşa edip iletişime engel koyan yaklaşımları ortadan kaldırarak başlamalı.

Peki, bu yaklaşımlar nelerdir?

Birçok pro-choice taraftarı, kürtaja mâlî kaynak sağlamak için vergi gelirlerinin kullanılmasından yanadır. Meselâ, daha önceleri seçmeli olan kürtaj eğitimi, Haziran ayından itibaren, New York şehrinin 11 devlet hastanesinde obstetrik ve jinekoloji uzmanlığını yapan hekimlere zorunlu hâle getirilecek. Zorunlu eğitimi almak istemeyenler, dinî ya da ahlâkî gerekçelerini ortaya koymak mecburiyetinde olacaklar. Vergi gelirlerinin kullanılması yüzünden

oluşan öfke, bir kürtaj savaşı olarak ifade edilse de, gerçekte bu durum, hükümetin kadınların bireysel tercihlerini, kürtaja hararetle karşı çıkanların vergileriyle finanse edip edemeyeceği ile ilgilidir. Hükümetin kürtaja verdiği destek kesilmek zorundadır.

Pro-life'ın ateşli savunucuları hem operasyonu geçirenlerin hem de bu hizmeti sağlayanların hayatlarını ve güvenliklerini tehdit ediyor. New York'ta Dr. Barnett Slepian'ı öldürmek ve Kanada'da iki doktora saldırmakla suçlanan kürtaj karşıtı militan James Kopp'un gündemdeki duruşması, "kürtaj" hekimleri cinayetlerini haber bültenlerine taşıdı.

Son zamanlarda kürtaja adı karışan kadınların güvenliğine dâir kaygılar gündeme getirildi. Kürtaj karşıtı fanatikler, kliniklere girmekte olan kadınları fotoğraflayıp bu kareleri internette paylaşıyor. Bu kadınlar, 'bebek kâtili' olarak tanımlanıyor. Pro-life hareketi bu vahşeti kınamak hususunda liderlik etmeli, aksi takdirde taraflar arasında hiçbir müzakere gerçekleşemez.

Pro-choice savunucuları, kuşkuları olanları susturma girişimlerine ve kürtajla ilgili konuları çevreleyen riyakar tutumlarına bir son vermeli. Ulusal Kadın Örgütü'nü (National Organization for Women, NOW) ele alalım. NOW, kürtaj karşıtı duruşu, kadınların üreme hakkını ihlâl ettiği gerekçesiyle kınıyor. Fakat tüm dünyada, kadınların üreme hakkı üzerindeki en büyük zulüm olan Çin'in tek çocuk politikası karşısında suskunluğu -hatta daha fazlasını tercih ediyor.

Pro-life liderleri kürtaj yasağını uygulamaya koymayı nasıl plânladıkları hususunda açık olmaya başlamalı. Sözgelimi, kürtajın önceden tasarlanmış bir cinayet olduğuna inanıyorlarsa, mantıken, kürtaj olan kadınları ve onlara yardım edenleri kasten ve taammüden adam öldürmeye teşebbüsten ölüm cezası ile yargılamak mecburiyetindedeler. Peki bunu, cinayet suçunun zama-naşımına uğramasının mümkün olmadığını bile bile yapabilecekler mi?

Kürtajla alınmış cenin posterlerini pro-choice savunucularının yüzüne çarpanlar, kendi politikalarının sonuçları ile yüzleşmekle de eşit derecede sorumludur. Totaliter kamu kurumlarına başvurmak hâricinde, bir kadının rahminde ne zaman ne olduğunu nasıl kontrol edebilirler?

Fazlasıyla yüklü ve ayrılık yaratan bu meselede iyi niyetin mümkün olup olamayacağını bilmiyorum. Belki taraflar, evlat edinmeyi kolaylaştırmak gibi, mevcut durumu iyileştirebilecek tedbirler üzerinde bir arada çalışabilmenin yollarını bulabilirler. Bildiğim bir şey varsa, o da bu tartışmaya aşırı uçların hükmetmesine izin verilmemesi gerektiğidir. Kürtaj konusunda yanlış yapmanın riski göze alınamayacak kadar yüksektir.